

Sindikata Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje

Синдикат Управе за индиректно опорезивање

Broj: 42/9-03/21

Datum: 15.03.2021. godine

PRIMLJENO: 16-03-2021			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
	<i>suin</i>		

VIJEĆE MINISTARA BIH
SARAJEVO

VIJEĆE MINISTARA BIH
n/r gdn. Zoran Tegeltija, *predsjedavajući*

PREDMET: Zahtjevi Sindikata Uprave za indirektno – neizravno oporezivanje, dostavlja se

Sindikata Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje (u daljem tekstu: Sindikat), u skladu sa Zakonom o štrajku zaposlenih u institucijama BiH (Sl.Glasnik BiH, broj: 41/16), članom 55. Statuta Sindikata i Pravilnikom o organizovanju štrajka u Upravi za indirektno-neizravno oporezivanje, broj 42/2-05/20 od 20.05.2020. godine, upućuje sporna pitanja, odnosno ZAHTJEVE SINDIKATA zbog smanjenja osnovice za plaće sa 535 KM, koliko je iznosila 2008. godine, na 475,69 KM koliko iznosi od 2012. godine, zaposlenim na državnom nivou, uključujući i Upravu za indirektno-neizravno oporezivanje (UINO), čime se konitnuirano „provode uštede“ na ovaj diskriminirajući način.

Ukazujemo na Vaše obraćanje u vezi sa globalnim fiskalnim okvirom za naredni trogodišnji period, gdje navodite da, iako dođe do povećanja budžeta, neće doći do suštinski značajnijeg povećanja, usljed čega ovaj Sindikat izražava svoje ogromno nezadovoljstvo, prije svega, neprihvatljivo je da se i u narednom periodu zanemare potrebe zaposlenih na državnom nivou, dok se u isto vrijeme najavljuju povećanja plaća na nižim nivoima u javnoj upravi.

S tim u vezi, kao Sindikat institucije koja prikuplja najveći dio prihoda za sve nivoe korisnika budžeta u BiH

ZAHTJEVAMO:

- da se u 2021. godini izvrši povećanje izdvajanja od indirketnih poreza za budžet institucija na državnom nivou za najmanje 15%**, kako bi se djelimično približili plaćama u javnoj upravi na nižim nivoima vlasti (entitetima, BD, kantonima-županijama i općinama).
- da u narednim godinama povećanje plaća procentualno prati povećanje prihoda** i da je usklađeno sa povećanjem prosječne neto plaće na državnom nivou, kao što se to čini na nižim nivoima vlasti.
- da se za 2021. godinu osnovica za obračun plaće zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine utvrdi u iznosu od 498,10 KM**, naglašavajući da osnovica od 498,10 KM nije osnovica s kojom je Sindikat zadovoljan, ali pristajemo na istu zbog pandemije izazvane korona virusom.

OBRAZLOŽENJE:

Od 2012. godine do danas, na račun plaća državnih službenika, a sve pod opravdanjem „ušteda“, uskraćeno je oko 170 miliona KM (22 mil. x 8 godina), dok su na svim nižim nivoima vlasti (entiteti i BD...) plaće rasle.

Osnovicu od 535 KM imali smo kada je prosječna plaća bila 630 KM (2006.godina) i kada su prihodi od indirektnih poreza iznosili 2,5 milijarde KM, a sada kada su prihodi cca 8 milijardi KM, prosječna plaća iznosi 960 KM (u 2020.godini), a osnovica za plaću je i dalje 475,69 KM.

Pristali smo, zbog COVID-a, na vraćanje koeficijenta u 2021.godini na iznos iz 2012.godine: 498,10KM, međutim i to nam se dovodi u pitanje i uskraćuje.

I dok su od 2012. godine izdvajanja od indirektnih poreza entitetima i BD povećana za prosječno 30%, u isto vrijeme za budžet institucija BiH nije povećano izdvajanje niti za jednu KM.

Državni službenici i zaposlenici se koriste samo kad treba pokazati kako smo, tobože, „ogroman aparat koji guta novac“, a pri tome se zanemaruje činjenica da su sve strukture vlasti zajednički, u skladu sa zakonima, formirale ove institucije i na njih prenijele čitav niz nadležnosti (koje su nekada provodile entitetske vlasti). Da nema ovog nivoa vlasti sve te nadležnosti bi i dalje provodili niži nivoi, pri čemu bi se začajno više izdvajalo sredstva za zaposlene, kojih bi bilo više nego što ih trenutno ima na državnom nivou.

Zaključak: za sve navedeno postoje zvanično objavljeni statistički podaci, na osnovu kojih je Sindikat izradio precizne analize, te s pravom tražimo povećanje izdvajanja u 2021. godini za 15%, kako bi se djelimično približili plaćama zaposlenih na nižim nivoima vlasti.

ZAHTJEVAMO:

4. da HITNO – u što kraćem roku formirate Komisiju-Radnu grupu za izradu novog **Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH**, gdje bi se:
 - a. zbog specifičnosti u radu, od ostalih državnih službenika izdvojila Uprava za indirektno-neizravno oporezivanje (na način kao što su izdvojena profesionalna vojna lica i policijski službenici), te
 - b. revidirali koeficijenti i platni razredi zaposlenih (član 8., 8a, 9., 10., 11., 13., 14, 17., 18., 21., 22. i 24. Zakona), pri čemu bi bilo neophodno utvrditi REALNE KOEFICIJENTE za plaće zaposlenih na svim nivoima vlasti u institucijama BiH.

OBRAZLOŽENJE:

4.a) Uprava za indirektno – neizravno oporezivanje je glavni pokretač svih ekonomskih i finansijskih tokova u zemlji. Mnogi nisu svjesni značaja i nadležnosti ove institucije, koliki je to obim posla, praćenje svih robnih tokova i kontrola od granice do unutrašnjeg prometa dobara i usluga, a sve u cilju prikupljanja sredstava od indirektnog oporezivanja, čime se puni Budžet BiH, za cca 80%.

Uprava za indirektno – neizravno oporezivanje obavlja čitav niz poslovnih procesa, od čije efikasnosti zavisi cjelokupan postupak prikupljanja sredstava od indirektnih poreza (carina, PDV, trošarine-akcize, putarine i ostale pristojbe na robe koje su predmet uvoza i daljnijeg prometa u BiH), uključujući postupak carinjenja sa provođenjem svih carinskih procedura, naknadne provjere i naplate uskraćenih dažbina, istražne radnje i aktivnosti na suzbijanju krijumčarenja i sprječavanju sive ekonomije u zemlji. Sve to je jako složen i specifičan posao, koji je u svim zemljama regiona mnogo više cijenjen i plaćen, a u našem slučaju izjednačen je sa kancelarijskim poslovima ostalih agencija i službi, što je nedopustivo. Prihodima od indirektnih poreza puni se budžet BiH, iz kojeg se vrši raspodjela sredstava na sve nivoe vlasti, sa naglaskom na entitete i BD, te samo neznatan dio izdvajanja usmjeren je na plaće zaposlenih u instituciji UINO. Iz navedenih razloga smatramo sasvim opravdanim izdvojiti Upravu za indirektno-neizravno oporezivanje kao zasebnu instituciju u Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH, na način kao što su izdvojena profesionalna vojna lica i policijski službenici.

4.b) Iako insistiramo na vraćanju osnovice na iznos 498,10 KM, uz napomenu da nam se godinama uskraćuju sredstva za plaće (iako samo vraćanje nije realno, ali postoji razumijevanje od strane Sindikata i njegovih članova, za 2021.godinu, zbog pojave pandemije COVID-19)ukazujemo i na nerealne koeficijente, pri čemu su, s jedne strane, **pojedina radna mjesta istog opisa poslova različito plaćena (npr. B1-B3)** što izaziva nezadovoljstvo zaposlenih, a s druge, **ogromna je**

disproporcija između najnižeg i najvišeg koeficijenta (preko 8 puta), što dovodi do nezadovoljstva i destimulirajuće djeluje na zaposlene koji su najniže rangirani.

Konkretno, vraćanje osnovice na nivo iz 2012.godine znači: povećanje plaće najniže rangiranom radnom mjestu za 22,41 KM, dok bi najviše rangiranom taj iznos bio blizu 200 KM. Dakle, stvorila bi se još veća razlika i disproporcija između najniže i najviše plaće u instituciji. **Službenici su spremni prihvatiti ovo stanje i povećanje (makar ono bilo i jednu KM), s tim da Sindikat traži revidiranje i usaglašavanje koeficijenata.**

Uz sve to ističeremo da je **klasifikacija od nultog do maksimalno predviđenog zadnjeg platnog razreda vrlo nepovoljna za niže rangirana radna mjesta**, pri čemu je npr. platni razred za zaposlenike za radna mjesta C1 do C6 u rasponu od **0,08 do 0,15** (čl. 24. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH) dok je za radna mjesta državnih službenika B1 do B8 u rasponu od **0,25 do 1,19** (čl.11 istog Zakona), što je nedopustivo.

Zaključak: iz gore navedenih razloga TRAŽIMO HITNO formiranje Komisije-Radne grupe, u čijem sastavu bi bio i predstavnik Sindikata UINO, a koja bi pripremila **Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.**

ZAHTJEVAMO:

5. **HITNU ispravku diskriminirajuće Odluke Vijeća ministara BiH o načinu i postupku ostvarivanja prava zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine na troškove smještaja, naknadu za odvojeni život i naknadu za privremeno raspoređivanje ("Službeni glasnik BiH", br. 42/12, 78/12, 51/13 i 68/18).**

OBRAZLOŽENJE:

Postojećom Odlukom Vijeće ministara omogućilo je ostvarivanje ovih prava isključivo rukovodećim kadrovima Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje, dok je ostale zaposlene diskriminirala i uskratila im ova prava (član 9. i 10. Odluke).

Još jednom ukazujemo da je, zbog prirode posla, u Upravi za indirektno-neizravno oporezivanje vrlo česta fluktuacija zaposlenih na radna mjesta koja su od mjesta prebivališta udaljenija više od 80 km, te su ovom Odlukom **zaposleni diskriminirani i finansijski oštećeni u odnosu na rukovodeće službenike u UINO i službenike drugih državnih institucija.**

Pored objektivnih potreba službe za premještajem, često se pribjegava i prisilnom premještaju na udaljenije lokacije što je ujedno i sredstvo kažnjavanja u rukama menadžmenta UINO, samim tim, nemogućnost ostvarivanja ovog prava je direktni finansijski udar na zaposlenog i njegovu porodicu. U takvim situacijama prisutno je opravdano nezadovoljstvo zaposlenog, destimulirajuće radno stanje, stres i ne rijetko napuštanje službe.

Analizirajući ostale odredbe ove Odluke, a koje se odnose na profesionalna vojna lica, policijske službenike i zaposlene u Obavještajno-sigurnosnoj agenciji, evidentno je da je najveća nepravda i šteta učinjena upravo prema zaposlenim u Upravi za indirektno-neizravno oporezivanje, a koji ne spadaju u rukovodeće kadrove.

U Upravi za indirektno-neizravno oporezivanje bez ovog prava su ostali stručni savjetnici, viši stručni saradnici, stručni saradnici i ostali zaposleni, što nije slučaj u ostalim institucijama Bosne i Hercegovine.

Zaključak: u vezi sa gore navedenim, Sindikat UINO s punim pravom traži da izvršite izmjenu **Odluke o načinu i postupku ostvarivanja prava zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine na**

troškove smještaja, naknadu za odvojeni život i naknadu za privremeno raspoređivanje u odredbama Glave IV koja se odnosi na zaposlene u Upravi za indirektno-neizravno oporezivanje.

ZAHTJEVAMO:

6. Početak postupka kolektivnog pregovaranja.

OBRAZLOŽENJE:

Na zajedničkom sastanku održanom između VM (Predsjedavajući i resorni ministri) i predsjednika reprezentativnih sindikata, od 04.03.2020.godine dogovoreno je da se, u narednih deset dana od dana održavanja sastanka formira radna grupa koju će činiti predstavnici Vijećaministara i reprezentativnih sindikata, a koja će raditi na rješavanju otvorenih pitanja i problema s kojima se susreću zaposleni u institucijama BiH.

S tim u vezi ukazujemo da su reprezentativni sindikati ispunili sve zakonom propisane obaveze, te uzimajući u obzir vanredne okolnosti koje su se pojavile od dana održavanja sastanka, pandemiju izazvanu korona virusom, smatramo da su ispunjene sve pretpostavke za otvaranje postupka kolektivnog pregovaranja o zaključenju Kolektivnog ugovora za zaposlene u institucijama BiH, a što je ujedno i zadnji zahtjev Sindikata UINO.

Predlažemo da se, tim povodom formiraju i sastanu radne grupe (uz napomenu da su radne grupe od strane reprezentativnih sindikata već formirane), za početak procesa kolektivnog pregovaranja, na kojem bi se usvojio Protokol i dogovorila dinamika o kolektivnom pregovaranju.

Zaključak: gore navedenom dati karakter hitnosti, te upozoriti resorna ministarstva na OBAVEZNO POSTUPANJE.

U vezi sa gore izloženim zahtjevima Sindikata, očekujemo Vaš odgovor, u roku od 15 dana u skladu sa članom 13. Stav (3) Zakona o štrajku zaposlenih u institucijama BiH, nadajući se da ćemo sva sporna pitanja riješiti mirnim putem.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- Naslovu,
- Direktor UINO, dr. Miro Džakula,
- a/a